

Luontopaneelin lausunto koskien Suomen avaintavoitteita EU-vaalikaudelle 2024-2029

Ilari E. Sääksjärvi, Suuri valiokunta 5.3.2024

Hallitusohjelman tavoitteena tehdä Suomi tunnetuksi luontopositiivisuudesta

- Turvataan luontopääoman säilyminen osana vastuullista talouspolitiikkaa ja tavoitellaan **luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttämistä**
- Käännetään yhteiskunta **luontopositiiviseksi**
- Tehdään positiivisista vaikutuksista luontoon Suomen **vientituote**
- Vahvistetaan puhtaan ja monimuotoisen luonnon merkitystä Suomen **kilpailuetuna**
- **Maailmalla hyödynnetään luontokädenjälkiosaamistamme**

➔Hallitusohjelman tärkeiden linjausten olisi syytä näkyä Suomen EU-tavoitteissa

Luontokadon pysäyttäminen ja ympäristöntilan parantaminen selkeästi mukaan pääprioriteetteihin

- Nyt hyviä pyrkimyksiä kiertotalouden edistämiseen, resurssitehokkuuteen ja päästöjen vähentämiseen
- Huomioitava, että puhtaaseen siirtymään voi liittyä myös haitallisia luontovaikutuksia, jos niitä ei johdonmukaisesti pyritä välttämään
- Luonnon monimuotoisuutta käsitellään E-kirjeessä ristiriitaisesti
  - Hyvä lähtökohta: "Suomi korostaa, että unionissa on jatkettava johdonmukaisesti ilmastonmuutoksen vastaisia ja luonnon monimuotoisuutta vahvistavia politiikkatoimia huomioiden kestävän kehityksen periaatteet".
  - Kuitenkin esim. ”Metsäluonnon monimuotoisuudesta huolehtiminen on tärkeä osa ilmastonmuutoksen torjuntaa…” -> Metsäluonnon monimuotoisuudesta täytyy huolehtia, jotta voimme pysäyttää lajien uhanalaistumisen ja turvata metsälajiston elinympäristöt.
  - Kirjeessä korostuu halu pitää metsäpolitiikka kansallisen päätösvallan piirissä ja huolehtia metsiin liittyvistä elinkeinomahdollisuuksista. Tämä ei ole lähtökohtaisesti ristiriidassa metsäluonnon monimuotoisuuden turvaamisen kanssa, mutta tällä tavalla ilmaistuna tekstissä luontokadon torjuminen ja metsäluonnon monimuotoisuuden turvaaminen jäävät reunahuomautusten omaiseen rooliin.

Hyvä ympäristön tila on osa huoltovarmuutta ja kokonaisturvallisuutta

- Huoltovarmuuden turvaaminen edellyttää, että osana varautumista ja huoltovarmuuden vahvistamista turvataan ja vahvistetaan luonnon monimuotoisuutta niin suojelualueilla kuin maataloudessa, metsätaloudessa ja rakennetuilla alueilla.
    - Luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen estämisen tulisi olla huoltovarmuustyön keskiössä, koska luontokato – kuten myös ilmastonmuutos – ovat juurisyitä monille Suomen huoltovarmuuden riskitekijöille.

➔Luontopaneeli toivoo, että kokonaisturvallisuutta käsittelevään tavoitteeseen nostettaisiin mukaan myös tämä näkökulma.

- Kokonaisturvallisuutta käsittelevän tavoitteen alla: ”Suomi edistää suurpetoja, erityisesti sutta, koskevan sääntelyn kehittämistä vastaamaan paremmin kantojen nykyistä tilaa.”

➔Suomen susikannassa on havaittu huolestuttavaa geneettisen monimuotoisuuden heikentymistä. Geneettinen monimuotoisuus on edellytys sille, että laji säilyttää kykynsä sopeutua ympäristön muutoksiin pitkällä aikavälillä. Luontopaneeli katsoo, että suurpedot eivät ole juurikaan oleellisia Suomen turvallisuustilanteen ja kokonaisturvallisuuden kannalta ja toivoo, että suurpetoja koskeva epämääräinen lause poistettaisiin.

EU-sääntely luo ennustettavaa investointiympäristöä

- Kirjeessä: "Suomen tavoitteena on parempi ja vähäisempi EU-sääntely”
- EU-sääntely on oleellista ennakoitavan ja reilun investointiympäristön luomisessa ja kestävien elinkeinojen mahdollistamisessa ja turvaamisessa.
  - Sääntelyssä ennakoitavuus ja selkeys ovat yleisesti hyvinä pidettyjä tavoitteita.
- Vähäisemmän sääntelyn tavoittelemiseen liittyy selkeitä riskejä, jotka voivat toteutuessaan luoda Eurooppaan epävarmuutta ja investointejakin haittaavaa epäselvää, aukollista tai päällekkäistä sääntelyä.
  - Vähäisempi sääntely ei aina tarkoita selkeämpää sääntelyä, vaan se voi tarkoittaa myös yleisempää sääntelyä, jonka tarkempi sisältö jää tuomioistuinten päätettäväksi.
- Suomen kannattaisi ensisijaisesti pyrkiä EU-sääntelyn **laadun** ja **selkeyden** parantamiseen ja siihen, että jäsenmaiden erityispiirteet vaikuttavat sääntelyyn jo sen valmisteluvaiheessa.

➔Luontopaneeli ehdottaa, että lauseesta poistetaan sana ”vähäisempi”

KIITOS ja HYVÄÄ KEVÄÄN ODOTUSTA!

www.luontopaneeli.fi